

I

(Acte legislative)

REGULAMENTE

REGULAMENTUL (UE) NR. 911/2010 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

din 22 septembrie 2010

privind Programul european de monitorizare a Pământului (GMES) și exploatarea sa inițială (2011-2013)

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 189,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

după consultarea Comitetului Regiunilor,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽²⁾,

întrucât:

(1) La reuniunea din 15 și 16 iunie 2001 de la Göteborg, Consiliul European a adoptat o strategie de dezvoltare durabilă în favoarea consolidării reciproce a politicilor economice, sociale și de mediu și a adăugat o dimensiune de mediu procesului de la Lisabona.

(2) În rezoluția sa din 21 mai 2007 privind politica spațială europeană ⁽³⁾, adoptată la cea de-a patra sesiune comună și concomitentă a Consiliului Uniunii Europene și a Consiliului la nivel ministerial al Agenției Spațiale Europene, instituit în temeiul articolului 8 alineatul (1) din Acordul-cadru între Comunitatea Europeană și Agenția Spațială Europeană ⁽⁴⁾ („Consiliul pentru spațiul

cosmic”), Consiliul a recunoscut contribuțiile reale și potențiale ale activităților spațiale la strategia de la Lisabona pentru creștere și ocuparea forței de muncă prin aportul de tehnologii și servicii care stimulează dezvoltarea noii societăți europene a cunoașterii și prin contribuția la coeziune în Europa și a subliniat că spațiul reprezintă un element esențial al strategiei europene pentru dezvoltare durabilă.

(3) Rezoluția „Impulsionarea politicii spațiale europene” ⁽⁵⁾ din 26 septembrie 2008 adoptată, la nivel ministerial, la cea de-a cincea sesiune comună și concomitentă a Consiliului pentru spațiul cosmic a subliniat nevoia dezvoltării unor instrumente UE și a unor programe de finanțare adecvate, ținând seama de particularitățile sectorului spațial, de nevoia de consolidare a competitivității sale globale și a competitivității sectorului, precum și de necesitatea unei structuri industriale echilibrate; permiterea investițiilor pe termen lung corespunzătoare ale Uniunii în cercetarea din domeniul spațial și în executarea unor aplicații durabile în domeniul spațial în beneficiul Uniunii și al cetățenilor săi, în special prin analizarea tuturor consecințelor politicii din acest domeniu în cadrul următoarei perspective financiare.

(4) Rezoluția Parlamentului European din 20 noiembrie 2008 privind politica spațială europeană: Europa și spațiul ⁽⁶⁾ a accentuat nevoia găsirii unor instrumente și sisteme de finanțare comunitare adecvate pentru politica spațială europeană în vederea suplimentării fondurilor alocate în cadrul celui de Al șaptelea program-cadru al Comunității Europene pentru cercetare, dezvoltare tehnologică și activități demonstrative (2007-2013) („Al șaptelea program-cadru”), pentru a permite diferiților actori economici să-și planifice acțiunile pe termen mediu și lung, și a subliniat că următorul cadru financiar ar trebui să prevadă instrumente și sisteme de finanțare ale UE adecvate pentru a permite investiții ale Uniunii pe termen lung în activitățile de cercetare din domeniul spațial și pentru funcționarea unor aplicații durabile în domeniul spațial, spre folosul Uniunii și al cetățenilor săi.

⁽¹⁾ Avizul din 20 ianuarie 2010 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).

⁽²⁾ Poziția Parlamentului European din 16 iunie 2010 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 13 septembrie 2010.

⁽³⁾ JO C 136, 20.6.2007, p. 1.

⁽⁴⁾ JO L 261, 6.8.2004, p. 64.

⁽⁵⁾ JO C 268, 23.10.2008, p. 1.

⁽⁶⁾ JO C 16 E, 22.1.2010, p. 57.

- (5) Monitorizarea Globală pentru Mediu și Securitate (GMES) reprezintă o inițiativă de monitorizare condusă de Uniune și executată în parteneriat cu statele membre și cu Agenția Spațială Europeană („ASE”). Obiectivul său principal îl constituie furnizarea, sub controlul Uniunii, a unor servicii de informații care asigură accesul la date și informații corecte în domeniul mediului și al securității și care sunt adaptate la nevoile utilizatorilor. În acest sens, ar trebui să încurajeze o mai bună exploatare a potențialului industrial al politicilor de inovare, cercetare și dezvoltare tehnologică în domeniul observării Pământului. GMES ar trebui să fie, între altele, un instrument esențial pentru sprijinirea biodiversității, a gestionării ecosistemului, precum și pentru atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea.
- (6) În scopul îndeplinirii obiectivului GMES în mod durabil, se impune coordonarea activităților diferiților parteneri implicați în GMES, precum și elaborarea, punerea în practică și exploatarea unei capacități de observare și de servicii care să răspundă cerințelor utilizatorilor, fără a aduce atingere restricțiilor de securitate relevante la nivel național și european.
- (7) În acest context, un comitet ar trebui să acorde asistență Comisiei pentru asigurarea coordonării contribuțiilor la GMES din partea Uniunii, a statelor membre și a agențiilor interguvernamentale, în scopul utilizării optime a capacităților existente și al identificării lacunelor care urmează să fie abordate la nivelul Uniunii. Ar trebui, de asemenea, să acorde asistență Comisiei pentru monitorizarea aplicării coerente a GMES. Ar trebui să monitorizeze evoluția politicii și să permită schimbările de bune practici legate de GMES.
- (8) Comisia ar trebui să aibă răspunderea punerii în aplicare a politicii de securitate a GMES, cu sprijinul comitetului. În acest scop, ar trebui stabilită o formațiune specifică a comitetului („consiliul de securitate”).
- (9) GMES ar trebui să fie axat pe utilizator, necesitând implicarea continuă și eficace a utilizatorilor, în special în privința definirii și validării cerințelor de servicii. În vederea sporirii valorii GMES pentru utilizatori, trebuie solicitată în mod activ contribuția acestora prin consultarea cu regularitate a utilizatorilor finali din sectorul public și din cel privat. De asemenea, ar trebui creat un organism dedicat („forumul utilizatorilor”) pentru a facilita identificarea cerințelor utilizatorilor, verificarea conformității serviciilor și coordonarea GMES împreună cu utilizatorii săi din sectorul public.
- (10) În scopul punerii la dispoziție a unui cadru care să asigure accesul complet și deschis la informațiile furnizate de serviciile GMES și la datele colectate prin intermediul infrastructurii GMES, asigurând în același timp protecția necesară a informațiilor și a datelor respective, Comisia ar trebui să dispună de competența de a adopta acte delegate în conformitate cu articolul 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („TFUE”) cu privire la condițiile de înregistrare și acordare a unei licențe pentru utilizatorii GMES și la criteriile de restricționare a accesului la datele și informațiile GMES, ținând cont de politicile legate de date și informații ale furnizorilor de date necesare pentru GMES și fără a aduce atingere normelor și procedurilor naționale aplicabile infrastructurilor spațiale și *in situ* aflate sub control național. Este deosebit de important ca, în cursul lucrărilor sale pregătitoare, Comisia să organizeze consultările corespunzătoare, inclusiv la nivel de experți.
- (11) În vederea asigurării unor condiții uniforme de punere în aplicare a prezentului regulament și a actelor delegate adoptate în temeiul prezentului regulament, trebuie să i se confere Comisiei competențe de executare pentru a adopta, în baza condițiilor și criteriilor stabilite de actele delegate, măsuri specifice privind restricționarea accesului la informațiile furnizate de serviciile GMES și la datele colectate prin structura dedicată GMES, inclusiv măsuri individuale care au în vedere sensibilitatea informațiilor și datelor în cauză. De asemenea, ar trebui să i se confere Comisiei competențe de executare pentru a coordona contribuțiile voluntare ale statelor membre și potențialele sinergii cu inițiativele relevante la nivel național, la cel al Uniunii și la cel internațional, pentru a stabili valoarea maximă a cofinanțării pentru subvenții, pentru a adopta măsuri de stabilire a cerințelor tehnice în vederea asigurării controlului și integrității sistemului în cadrul programului dedicat componentei spațiale GMES și pentru a controla accesul și utilizarea tehnologiilor care asigură securitate programului dedicat al componentei spațiale GMES și pentru a adopta programul de activitate anual al GMES.
- În conformitate cu articolul 291 din TFUE, normele și principiile generale privind mecanismele de care statele membre dispun pentru a controla modul în care Comisia își exercită competențele de executare se stabilesc în prealabil printr-un regulament adoptat în conformitate cu procedura legislativă ordinară. Până la adoptarea noului regulament, se aplică în continuare dispozițiile Deciziei 1999/468/CE a Consiliului din 28 iunie 1999 de stabilire a normelor pentru exercitarea competențelor de executare conferite Comisiei ⁽¹⁾, cu excepția procedurii de reglementare cu control.
- (12) Întrucât GMES se bazează pe un parteneriat între Uniune, ASE și statele membre, Comisia ar trebui să depună eforturi pentru continuarea dialogului recent stabilit între ASE și statele membre care dețin active spațiale relevante.
- (13) Serviciile GMES sunt necesare pentru a încuraja utilizarea în permanență de către sectorul privat a surselor de informații, facilitând, prin urmare, inovațiile prestatorilor de servicii, a căror majoritate este formată din întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri), aducând prin aceasta valoare adăugată.

(¹) JO L 184, 17.7.1999, p. 23.

- (14) GMES include atât activități de dezvoltare, cât și o fază operațională. În ceea ce privește exploatarea, în a treia serie de orientări adoptate la reuniunea din 28 noiembrie 2005 a Consiliului pentru spațiul cosmic, Consiliul a sprijinit punerea în aplicare pe etape a operațiunilor GMES, bazată pe priorități clar definite, începând cu elaborarea a trei servicii accelerate legate de intervențiile în caz de urgență, de monitorizarea teritoriului și de monitorizarea mediului marin.
- (15) Primele servicii de răspuns în situații de urgență și de monitorizare a teritoriului au fost finanțate ca acțiuni pregătitoare, în conformitate cu articolul 49 alineatul (6) litera (b) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului din 25 iunie 2002 privind Regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene ⁽¹⁾ („Regulamentul financiar”).
- (16) În plus față de activitățile de dezvoltare finanțate în cadrul domeniului tematic spațial inclus în cel de Al șaptelea program-cadru, în perioada 2011-2013, este necesară acțiunea Uniunii pentru asigurarea continuității cu acțiunile pregătitoare și stabilirea unor servicii operaționale pe o bază permanentă, în domenii suficient de mature din punct de vedere tehnic, cu un potențial de dezvoltare demonstrat al serviciilor din aval.
- (17) În Comunicarea din 12 noiembrie 2008 intitulată „Monitorizarea Globală pentru Mediu și Securitate (GMES): grija pentru o planetă mai sigură”, Comisia își descrie abordarea privind administrarea și finanțarea GMES și și-a manifestat intenția de a delega punerea în aplicare tehnică a GMES unor entități specializate, inclusiv ASE pentru componenta spațială a GMES, având în vedere poziția și experiența sa unice.
- (18) Comisia ar trebui să îndeplinească coordonarea punerii în aplicare tehnice a serviciilor GMES, dacă este cazul, organismelor europene competente sau organizațiilor interguvernamentale competente, cum ar fi Agenția Europeană de Mediu și Centrul european pentru prognozarea vremii pe termen mediu.
- (19) Serviciile operaționale din domeniul gestionării situațiilor de urgență și al măsurilor cu caracter umanitar sunt necesare în scopul coordonării capacității actuale a Uniunii și a statelor membre pentru creșterea eficienței în prevenirea, combaterea și îndepărtarea efectelor dezastrelor naturale sau industriale, care au, deseori, un impact negativ asupra mediului. Întrucât schimbările climatice ar putea duce la o creștere a numărului situațiilor de urgență, GMES va juca un rol esențial în sprijinirea măsurilor de adaptare la schimbările climatice. Prin urmare, serviciile GMES ar trebui să furnizeze informații geospațiale pentru a sprijini măsurile în situații de urgență și ajutor umanitar.
- (20) Serviciile de monitorizare a teritoriului sunt importante pentru monitorizarea biodiversității și a ecosistemelor, pentru sprijinirea măsurilor de adaptare la schimbările climatice și de atenuare a efectelor acestora, precum și pentru gestionarea unei game largi de resurse și politici, care, în majoritate, sunt legate de mediul natural: sol, apă, agricultură, păduri, energie și servicii de bază, zone construite, spații de recreere, infrastructură și transport. Serviciile operaționale de monitorizare a teritoriului sunt necesare atât la nivel european, cât și la nivel global, urmând să fie dezvoltate în colaborare cu state membre, țări terțe din Europa și parteneri din afara Europei, precum și cu Organizația Națiunilor Unite.
- (21) Serviciile GMES în domeniul mediului marin sunt importante pentru sprijinirea unei capacități europene integrate pentru prognozarea și monitorizarea oceanelor, precum și pentru furnizarea în viitor a variabilelor climatice esențiale. Acestea reprezintă un element esențial pentru monitorizarea schimbărilor climatice, monitorizarea mediului marin și sprijinirea politicii în domeniul transporturilor.
- (22) Serviciile de monitorizare a atmosferei sunt importante pentru monitorizarea calității aerului, precum și pentru chimia și compoziția atmosferei. Acestea reprezintă de asemenea un element esențial pentru monitorizarea schimbărilor climatice și furnizarea în viitor a variabilelor climatice esențiale. Este necesară furnizarea cu regularitate a informațiilor referitoare la stadiul atmosferei la nivel regional și planetar.
- (23) Serviciile de securitate sunt o componentă importantă a inițiativei GMES. Europa va avea de câștigat din utilizarea activelor spațiale și *in situ* în sprijinul punerii în aplicare a serviciilor care răspund provocărilor cu care se confruntă Europa în domeniul securității, în special al controlului frontierelor, supravegherii maritime și sprijinului pentru acțiunile externe ale Uniunii.
- (24) Monitorizarea schimbărilor climatice ar trebui să permită adaptarea la aceste schimbări și atenuarea efectelor acestora. Ar trebui să contribuie, în special, la furnizarea variabilelor climatice esențiale, a analizei climatice și a proiecțiilor la o scară relevantă pentru adaptare și atenuare, precum și la furnizarea serviciilor relevante.
- (25) Furnizarea serviciilor operaționale finanțate în temeiul prezentului regulament depinde de accesul la datele colectate cu ajutorul infrastructurii spațiale și al instalațiilor aeriene, maritime și terestre („infrastructura *in situ*”), precum și prin intermediul programelor de colectare de date. Respectând în întregime principiile subsidiarității și proporționalității, ar trebui asigurat accesul la datele solicitate și, după caz, poate fi sprijinită colectarea de date *in situ* care să completeze activitățile existente la nivelul Uniunii și la nivel național. Trebuie garantată disponibilitatea permanentă a infrastructurilor de observare *in situ* și spațiale aferente, inclusiv a infrastructurii spațiale dezvoltate special pentru GMES în cadrul componentei spațiale a programului GMES al ESA („Sentinels”). Primii sateliți Sentinels ar trebui să intre în faza de exploatare inițială în 2012.

⁽¹⁾ JO L 248, 16.9.2002, p. 1.

- (26) Comisia ar trebui să asigure complementaritatea cercetării legate de GMES și a activităților de dezvoltare incluse în cel de Al șaptelea program-cadru, a contribuției Uniunii la exploatarea inițială a GMES, a activităților partenerilor programului GMES, precum și a structurilor preexistente, cum ar fi centrele europene de date.
- (27) Exploatarea inițială a GMES ar trebui pusă în aplicare în mod coerent cu alte politici, instrumente și acțiuni relevante ale Uniunii, în special cu politicile de mediu, securitate, competitivitate și inovare, coeziune, cercetare, transport, concurență și cooperare internațională, cu programul european Sisteme globale de navigație prin sateliți (GNSS) și cu protecția datelor cu caracter personal. În plus, datele GMES ar trebui să asigure menținerea coerenței cu datele spațiale de referință ale statelor membre și să sprijine dezvoltarea infrastructurii de informații spațiale în Uniune instituită prin Directiva 2007/2/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 martie 2007 de instituire a unei infrastructuri de informații spațiale în Comunitatea Europeană (INSPIRE) ⁽¹⁾. De asemenea, GMES ar trebui să completeze sistemul comun de informații referitoare la mediu (SEIS) și activitățile Uniunii privind răspunsul în situații de urgență.
- (28) GMES și exploatarea sa inițială ar trebui să fie considerate ca reprezentând o contribuție europeană la construirea Sistemului Global al Sistemelor de Observare a Pământului (GEOSS), dezvoltată în cadrul Grupului de Observare a Pământului (GEO).
- (29) Acordul privind Spațiul Economic European și acordurile-cadru cu țările candidate și potențial candidate prevăd participarea acestor țări la programele Uniunii. Ar trebui creată posibilitatea participării altor țări terțe și organizații internaționale prin încheierea unor acorduri internaționale în acest scop.
- (30) Prezentul regulament stabilește, pentru întreaga durată a exploatării inițiale a GMES, un pachet financiar de 107 milioane EUR reprezentând cadrul de referință prioritar, în înțelesul punctului 37 din Acordul interinstituțional din 17 mai 2006 dintre Parlamentul European, Consiliul și Comisie privind disciplina bugetară și buna gestiune financiară ⁽²⁾ („Acordul interinstituțional”), pentru autoritatea bugetară pe durata procedurii anuale bugetare. Se preconizează o suplimentare a acestui pachet financiar cu 209 milioane EUR din tema „Spațiu” a celui de Al șaptelea program-cadru, destinată acțiunilor de cercetare care însoțesc exploatarea inițială a GMES care ar trebui gestionate în conformitate cu normele de aplicare și procedurile de luare a deciziilor din cadrul celui de Al șaptelea program-cadru. Aceste două surse de finanțare ar trebui gestionate în mod coordonat pentru a se asigura o evoluție constantă a punerii în aplicare a GMES.
- (31) Pachetul financiar este compatibil cu plafonul de la subrubrica 1a din cadrul financiar multianual („CFM”) 2007-2013, dar marja rămasă la subrubrica 1a pentru perioada 2011-2013 este foarte mică. Ar trebui să se reamintească faptul că suma anuală va fi stabilită în cadrul procedurii bugetare anuale, în conformitate cu dispozițiile punctului 37 din Acordul interinstituțional.
- (32) În cazul în care acest lucru este posibil, fondul ar trebui suplimentat pentru a permite alocarea creditelor de angajament pentru componenta spațială în cadrul actualului CFM. Concret este vorba despre exploatarea seriei A a sateliților Sentinel, lansarea seriei B și achiziționarea componentelor esențiale pentru seria C a sateliților Sentinel.
- (33) În acest scop, Comisia ar trebui ca, în contextul revizuirii intermediare a actualului CFM și înainte de sfârșitul anului 2010, să analizeze posibilitatea finanțării suplimentare pentru GMES, în cadrul bugetului general al Uniunii, în cursul CFM 2007-2013.
- (34) Alocarea oricărei finanțări suplimentare față de cea prevăzută în prezentul regulament, peste cele 107 milioane EUR deja alocate, ar trebui avută în vedere în contextul discuției privind viitorul politicii spațiale europene, în special privind achizițiile și guvernarea.
- (35) Totodată, Comisia ar trebui să prezinte o strategie financiară pe termen lung pentru viitorul CFM, în cursul primului semestru al anului 2011, fără a aduce atingere rezultatului negocierilor privind CFM 2014-2020.
- (36) În cadrul programării sale financiare, Comisia ar trebui să se asigure că este menținută continuitatea datelor atât în perioada exploatării inițiale a GMES (2011-2013), cât și după această perioadă și că serviciile pot fi utilizate fără întreruperi și fără restricții.
- (37) În conformitate cu Regulamentul financiar, statele membre, țările terțe și organizațiile internaționale ar trebui să poată contribui la programe în baza unor acorduri corespunzătoare.
- (38) Informațiile GMES ar trebui să fie accesibile integral și în mod deschis, fără a se aduce atingere restricțiilor de securitate relevante și politicilor privind datele ale statelor membre și ale altor organizații care contribuie cu date și informații la GMES. Acest lucru este necesar pentru promovarea utilizării și schimbului de date și informații privind observarea Pământului, în conformitate cu principiile SEIS, INSPIRE și GEOSS. De asemenea, accesul integral și deschis la date ar trebui să aibă în vedere dispozițiile existente privind datele comerciale și ar trebui să promoveze consolidarea piețelor privind observarea Pământului în Europa, în special a sectoarelor din aval, în scopul stimulării creșterii și ocupării forței de muncă.

⁽¹⁾ JO L 108, 25.4.2007, p. 1.

⁽²⁾ JO C 139, 14.6.2006, p. 1.

(39) În conformitate cu Comunicarea Comisiei din 28 octombrie 2009 intitulată „Monitorizarea Globală pentru Mediu și Securitate (GMES): provocări și pași următori pentru componenta spațială”, ar trebui să existe o politică de acces integral și deschis la date provenind de la sateliții Sentinel, printr-un program de acordare de licențe în mod gratuit și de acces on-line, sub rezerva respectării aspectelor legate de securitate. O asemenea abordare vizează maximizarea utilizării benefice a datelor provenind de la sateliții „Sentinel” pentru o gamă cât mai largă de aplicații și vizează stimularea asimilării de informații pe baza datelor de observare a Pământului pentru utilizatorii finali.

(40) Acțiunea finanțată în temeiul prezentului regulament ar trebui monitorizată și evaluată pentru a permite reajustări.

(41) De asemenea, ar trebui să se ia măsuri adecvate pentru a preveni neregulile și fraudele, precum și măsurile necesare pentru a recupera fondurile pierdute, plătite necorespunzător sau utilizate incorect, în conformitate cu Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului din 18 decembrie 1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene ⁽¹⁾ și Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de către Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri ⁽²⁾, precum și cu Regulamentul (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 mai 1999 privind investigațiile efectuate de către Oficiul European Antifraudă (OLAF) ⁽³⁾.

(42) Deoarece obiectivul prezentului regulament, și anume punerea în aplicare a programului GMES și exploatarea sa inițială, nu poate fi realizat în mod suficient de statele membre, pentru că exploatarea inițială a GMES necesită, de asemenea, o capacitate paneuropeană și depinde de prestarea coordonată a serviciilor în cadrul statelor membre, care trebuie coordonată la nivelul Uniunii, și, prin urmare, poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, din motive legate de amploarea acțiunii, Uniunea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum se prevede la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este definit la articolul menționat, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea respectivelor obiective, în special în privința rolului Comisiei de coordonator al activităților naționale,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Obiectul

Prezentul regulament instituie Programul european de monitorizare a Pământului intitulat „GMES” și norme pentru punerea în aplicare a exploatarea sa inițială în perioada 2011-2013.

⁽¹⁾ JO L 312, 23.12.1995, p. 1.

⁽²⁾ JO L 292, 15.11.1996, p. 2.

⁽³⁾ JO L 136, 31.5.1999, p. 1.

Articolul 2

Domeniul de aplicare a GMES

(1) Programul GMES se bazează pe activitățile de cercetare desfășurate în temeiul Deciziei nr. 1982/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 decembrie 2006 privind Al șaptelea program-cadru al Comunității Europene pentru activități de cercetare, de dezvoltare tehnologică și demonstrative (2007-2013) ⁽⁴⁾ și pe programul de dezvoltare a componentelor spațiale ale GMES derulat de către ASE.

(2) Programul GMES cuprinde următoarele elemente:

(a) o componentă de servicii care asigură accesul la informații în sprijinul următoarelor domenii:

- monitorizarea atmosferei;
- monitorizarea schimbărilor climatice în sprijinul politicilor de adaptare și atenuare;
- gestionarea situațiilor de urgență;
- monitorizarea terenului;
- monitorizarea mediului marin;
- securitate;

(b) o componentă spațială care asigură observări spațiale durabile în domeniile serviciilor menționate la litera (a);

(c) o componentă *in situ* care asigură observări prin intermediul instalațiilor aeriene, marine și terestre în domeniile serviciilor menționate la litera (a).

Articolul 3

Exploatarea inițială a GMES (2011-2013)

(1) Exploatarea inițială a GMES acoperă perioada 2011-2013 și poate cuprinde acțiuni operaționale în următoarele domenii:

1. domeniile serviciilor prevăzute la articolul 2 alineatul (2) litera (a);
2. măsuri de susținere pentru adoptarea serviciilor de către utilizatori;
3. accesul la date;
4. sprijin pentru colectarea datelor *in situ*;
5. componenta spațială a GMES.

(2) Obiectivele acțiunilor operaționale prevăzute la alineatul (1) sunt definite în anexă.

⁽⁴⁾ JO L 412, 30.12.2006, p. 1.

Articolul 4

Modalități de organizare

(1) Comisia Europeană asigură coordonarea programului GMES cu activitățile de la nivel național, la nivelul Uniunii și la nivel internațional, în special GEOSS. Aplicarea și funcționarea GMES ar trebui să se întemeieze pe parteneriate încheiate între Uniunea Europeană și statele membre, în conformitate cu normele și procedurile lor corespunzătoare. Contribuțiile voluntare ale statelor membre și sinergiile potențiale cu inițiativele naționale, ale Uniunii Europene și internaționale corespunzătoare se coordonează în conformitate cu procedura de consultare prevăzută la articolul 16 alineatul (5).

(2) Comisia gestionează fondurile alocate activităților desfășurate în temeiul prezentului regulament în conformitate cu Regulamentul financiar și cu procedura de gestionare prevăzută la articolul 16 alineatul (4). Comisia asigură complementaritatea și coerența programului GMES cu alte politici, instrumente și acțiuni ale Uniunii, legate în special de mediu, securitate, competitivitate și inovare, coeziune, cercetare (în special activitățile celui de Al șaptea program-cadru legate de GMES, fără a aduce atingere dispozițiilor Deciziei nr. 1982/2006/CE), transport și concurență, cooperare internațională, de programele europene privind sistemele globale de navigație prin sateliți (GNSS), de protecția datelor cu caracter personal și drepturile proprietății intelectuale în vigoare, de Directiva 2007/2/CE, de sistemul comun de informații referitoare la mediu (SEIS) și de activitățile Uniunii privind acțiunile de răspuns în situații de urgență.

(3) Comisia se asigură că specificațiile serviciilor corespund nevoilor utilizatorilor, ținând cont că programul GMES reprezintă o inițiativă axată pe utilizator. În acest scop, se stabilește un mecanism transparent pentru implicarea și consultarea periodică a utilizatorilor, care să permită identificarea cerințelor utilizatorilor la nivelul Uniunii și cel național. Comisia asigură coordonarea cu utilizatorii relevanți din sectorul public din statele membre, țări terțe și organizații internaționale. Cerințele în materie de servicii de date se stabilesc în mod independent de către Comisie, după consultarea forumului utilizatorilor.

(4) Coordonarea tehnică și punerea în aplicare a componentei spațiale a GMES sunt delegate ASE, care se sprijină, dacă este necesar, pe Organizația europeană pentru exploatarea sateliților meteorologici (EUMETSAT).

(5) Comisia încredințează coordonarea punerii în aplicare tehnice a serviciilor GMES, dacă este cazul, organismelor competente ale Uniunii sau organizațiilor interguvernamentale competente.

Articolul 5

Furnizarea serviciilor

(1) Comisia ia măsurile corespunzătoare pentru asigurarea unei concurențe eficiente în furnizarea de servicii GMES și

pentru promovarea participării IMM-urilor. Comisia facilitează utilizarea serviciilor furnizate de GMES în vederea dezvoltării sectorului din aval.

(2) Furnizarea de servicii GMES se descentralizează, dacă este cazul, pentru a se integra la nivel european inventariile spațiului existent, *in situ* și ale datelor de referință efectuate de statele membre, precum și capacitățile acestora în domeniu, evitându-se astfel suprapunerile. Se evită achiziționarea de noi date care se suprapun surselor existente, cu condiția ca utilizarea seriilor de date existente sau care pot fi actualizate să fie fezabilă din punct de vedere tehnic sau rentabilă.

(3) Ținând seama de avizul forumului utilizatorilor, Comisia poate defini sau valida procedurile corespunzătoare pentru certificarea producției de date în cadrul GMES. Aceste proceduri sunt transparente, pot fi verificate și pot face obiectul unui audit pentru a se asigura autenticitatea, urmărirea și integritatea datelor pentru utilizator. În termenii contractuali stabiliți cu operatorii de servicii GMES, Comisia se asigură că sunt aplicate aceste proceduri.

(4) Comisia raportează anual rezultatele obținute în aplicarea prezentului articol.

Articolul 6

Forme de finanțare din partea Uniunii

(1) Finanțarea din partea Uniunii poate lua următoarele forme juridice:

(a) acorduri de delegare;

(b) subvenții;

(c) contracte de achiziții publice.

(2) Se asigură concurență autentică, transparență și tratament egal în acordarea de finanțare din partea Uniunii. În cazuri justificate, se pot acorda subvenții din partea Uniunii sub forme specifice, inclusiv acorduri-cadru de parteneriat sau cofinanțare a subvențiilor de funcționare sau a celor de acțiune. Subvențiile de funcționare acordate organismelor care urmăresc obiective de interes european general nu intră sub incidența dispozițiilor de degresione prevăzute în Regulamentul financiar. În cazul subvențiilor, rata maximă de cofinanțare este stabilită în conformitate cu procedura de gestionare menționată la articolul 16 alineatul (4).

(3) Comisia prezintă un raport despre alocarea fondurilor Uniunii pentru fiecare dintre activitățile menționate la articolul 3 alineatul (1) și despre procesul de evaluare și rezultatele licitațiilor de achiziții și ale contractelor încheiate în baza prezentului articol, după atribuirea contractelor.

*Articolul 7***Participarea țărilor terțe**

Următoarele țări pot participa la acțiunile operaționale precizate la articolul 3:

1. țările din Asociația Europeană a Liberului Schimb (AELS) care sunt membre ale Acordului privind SEE (Spațiul Economic European), în conformitate cu condițiile prevăzute de Acordul privind SEE;
2. țările candidate, precum și cele potențial candidate incluse în procesul de stabilizare și asociere, în conformitate cu acordurile-cadru sau cu un protocol la un acord de asociere, pe baza principiilor generale de participare a țărilor respective la programele Uniunii, încheiate cu țările în cauză;
3. Confederația Elvețiană, alte țări terțe neprecizate la punctele 1 și 2, precum și organizații internaționale, în conformitate cu acordurile încheiate de Uniune cu astfel de țări terțe sau organizații internaționale, în temeiul articolului 218 din TFUE, care stabilește condițiile și regulile detaliate ale participării lor.

*Articolul 8***Finanțarea**

(1) Pachetul financiar alocat acțiunilor operaționale menționate la articolul 3 alineatul (1) este de 107 milioane EUR.

(2) Creditele sunt autorizate anual de autoritatea bugetară în limitele stabilite în CFM.

(3) De asemenea, o finanțare suplimentară a programului GMES poate fi asigurată de țări terțe și organizații internaționale.

Fondurile suplimentare menționate în primul paragraf sunt tratate ca venituri alocate, în conformitate cu articolul 18 din Regulamentul financiar.

*Articolul 9***Politica în materie de date și informații GMES**

(1) Politica în materie de date și informații pentru acțiuni finanțate în cadrul programului GMES are următoarele obiective:

(a) promovarea utilizării și schimbului de informații și date GMES;

(b) accesul integral și deschis la informații produse de serviciile GMES și la date colectate prin intermediul infrastructurii GMES, sub rezerva respectării acordurilor internaționale, restricțiilor de securitate și condițiilor de acordare a licențelor, inclusiv cu privire la înregistrarea și acceptarea licențelor utilizatorilor;

(c) consolidarea piețelor observării Pământului în Europa, în special a sectorului din aval, în scopul stimulării creșterii și creării de locuri de muncă;

(d) contribuția la durabilitatea și continuitatea furnizării de date și informații GMES;

(e) sprijinirea mediului european de cercetare, tehnologie și inovare.

(2) În scopul oferirii unui cadru care să asigure realizarea obiectivului politicii de informații și date GMES prevăzut la alineatul (1) litera (b), oferind protecția necesară a informațiilor produse de serviciile GMES și a datelor colectate prin infrastructura dedicată a GMES, Comisia poate adopta, prin acte delegate, în temeiul articolului 10 și sub rezerva respectării condițiilor prevăzute la articolele 11 și 12, următoarele măsuri, ținând cont de politicile legate de date și informații ale furnizorilor de date, necesare pentru GMES, și fără a aduce atingere normelor naționale și procedurilor aplicabile infrastructurilor spațiale și *in situ* aflate sub control național:

(a) măsurile de stabilire a condițiilor de înregistrare și acordare a licențelor pentru utilizatorii GMES;

(b) măsurile de definire a criteriilor de restricționare a accesului la informațiile produse de serviciile GMES și la datele colectate prin infrastructura dedicată a GMES.

*Articolul 10***Exercitarea delegării**

(1) Competența de a adopta actele delegate menționate la articolul 9 alineatul (2) îi este conferită Comisiei până la 31 decembrie 2013.

(2) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.

(3) Competența de a adopta acte delegate conferită Comisiei este supusă condițiilor prevăzute la articolele 11 și 12.

Articolul 11

Revocarea delegării

(1) Delegarea competențelor menționată la articolul 9 alineatul (2) poate fi revocată în orice moment de Parlamentul European sau de Consiliu.

(2) Instituția care a inițiat o procedură internă pentru a decide să revoce delegarea de competențe informează cealaltă instituție și Comisia cu suficient timp înainte de adoptarea unei decizii finale, indicând competențele delegate care ar putea face obiectul unei revocări, precum și motivele revocării.

(3) Decizia de revocare duce la încetarea delegării competențelor specificate în respectiva decizie. Decizia produce efecte imediat sau de la o dată ulterioară, menționată în decizie. Aceasta nu afectează valabilitatea actelor delegate care sunt deja în vigoare. Decizia se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 12

Obiecții la actele delegate

(1) Parlamentul European sau Consiliul pot formula obiecții privind un act delegat în termen de două luni de la data notificării.

La inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului, termenul respectiv se prelungește cu două luni.

(2) În cazul în care, la expirarea acestui termen, nici Parlamentul European, nici Consiliul nu au prezentat obiecțiuni cu privire la actul delegat, acesta se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* și intră în vigoare la data menționată în cuprinsul său.

Actul delegat poate fi publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* și intră în vigoare înainte de expirarea termenului respectiv dacă atât Parlamentul European, cât și Consiliul au informat Comisia cu privire la intenția lor de a nu ridica obiecțiuni.

(3) În cazul în care Parlamentul European sau Consiliul prezintă obiecțiuni la actul delegat, acesta nu intră în vigoare. Instituția care formulează obiecțiuni își expune motivele care au stat la baza acestora.

Articolul 13

Dispoziții de punere în aplicare privind politica în materie de date și informații și guvernarea securității componentelor GMES și informațiilor

(1) Pe baza criteriilor menționate la articolul 9 alineatul (2) litera (b), Comisia adoptă măsuri specifice, în conformitate cu procedura de reglementare prevăzută la articolul 16 alineatul

(3), pentru restricționarea accesului la informațiile produse de serviciile GMES și la datele colectate prin infrastructura dedicată a GMES.

(2) Comisia asigură coordonarea generală legată de securitatea componentelor și serviciilor GMES, ținând cont de nevoia de supraveghere și integrare a cerințelor de securitate ale tuturor elementelor acesteia, fără a aduce atingere normelor naționale și procedurilor aplicabile infrastructurilor spațiale și *in situ* aflate sub control național. În special, Comisia adoptă, în conformitate cu procedurile de reglementare prevăzute la articolul 16 alineatul (3), măsuri de stabilire a cerințelor tehnice în vederea asigurării controlului și integrității sistemului în cadrul programului dedicat componentei spațiale GMES și pentru a controla accesul la tehnologii și utilizarea tehnologiilor care securizează programul dedicat al componentei spațiale GMES.

Articolul 14

Monitorizare și evaluare

(1) Comisia monitorizează și evaluează punerea în aplicare a acțiunilor operaționale precizate la articolul 3 alineatul (1).

(2) Comisia prezintă Parlamentului European, Consiliului, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor un raport de evaluare intermediar până la 31 decembrie 2012, precum și un raport de evaluare *ex post* până la 31 decembrie 2015.

Articolul 15

Măsuri de punere în aplicare

(1) Comisia adoptă programul de lucru anual în temeiul articolului 110 din Regulamentul financiar și al articolelor 90 și 166 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2342/2002 al Comisiei din 23 decembrie 2002 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului privind regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene⁽¹⁾, în conformitate cu procedura de gestionare precizată la articolul 16 alineatul (4) din prezentul regulament.

(2) Pachetul financiar pentru programul GMES poate include și cheltuielile legate de activitățile de pregătire, monitorizare, control, audit și evaluare care sunt necesare în mod nemijlocit pentru gestionarea programului GMES și pentru atingerea obiectivelor acestuia, mai ales în ceea ce privește studiile, reuniunile, acțiunile de informare și publicare, alături de toate celelalte cheltuieli de asistență tehnică și administrativă pe care Comisia le poate suporta în contextul gestionării programului GMES.

⁽¹⁾ JO L 357, 31.12.2002, p. 1.

*Articolul 16***Comitetul GMES**

- (1) Comisia este sprijinită de un comitet („comitetul GMES”).
- (2) Comitetul GMES se poate întruni în anumite configurații pentru a aborda probleme concrete, în special cele legate de securitate („Consiliul de securitate”).
- (3) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolele 5 și 7 din Decizia 1999/468/CE, ținându-se seama de dispozițiile articolului 8.

Termenul prevăzut la articolul 5 alineatul (6) din Decizia 1999/468/CE se stabilește la două luni.

- (4) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolele 4 și 7 din Decizia 1999/468/CE, ținându-se seama de dispozițiile articolului 8.

Termenul prevăzut la articolul 4 alineatul (3) din Decizia 1999/468/CE se stabilește la două luni.

- (5) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolele 3 și 7 din Decizia 1999/468/CE, ținându-se seama de dispozițiile articolului 8.

*Articolul 17***Forumul utilizatorilor**

- (1) Se constituie forumul utilizatorilor ca organism dedicat. Acesta oferă consultanță Comisiei cu privire la definirea și validarea cerințelor utilizatorilor și cu privire la coordonarea programului GMES împreună cu utilizatorii săi din sectorul public.
- (2) Forumul utilizatorilor este prezidat de Comisie. Acesta este constituit din utilizatori GMES din sectorul public numiți de statele membre.
- (3) Secretariatul forumului utilizatorilor este asigurat de Comisie.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Strasbourg, 22 septembrie 2010.

Pentru Parlamentul European
Președintele
J. BUZEK

Pentru Consiliu
Președintele
O. CHASTEL

- (4) Forumul utilizatorilor își adoptă regulamentul de procedură.

- (5) Comitetul GMES este informat integral cu privire la opinia forumului utilizatorilor referitoare la punerea în aplicare a programului GMES.

*Articolul 18***Protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene**

- (1) Comisia se asigură că, la punerea în aplicare a acțiunilor finanțate în temeiul prezentului regulament, interesele financiare ale Uniunii sunt protejate prin aplicarea de măsuri preventive de luptă împotriva fraudei, corupției și altor activități ilegale, prin controale eficiente și prin recuperarea sumelor plătite în mod necuvenit, iar în cazul în care se constată nereguli, prin aplicarea de sancțiuni eficiente, proporționale și cu efect de descurajare, în conformitate cu Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95, cu Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96, precum și cu Regulamentul (CE) nr. 1073/1999.

- (2) În ceea ce privește acțiunile Uniunii finanțate în temeiul prezentului regulament, prin neregulă, în sensul articolului 1 alineatul (2) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95, se înțelege orice încălcare a unei dispoziții a dreptului Uniunii sau orice neexecutare a unei obligații contractuale rezultate dintr-un act sau dintr-o omisiune a unui agent economic care are sau ar putea avea drept efect prejudicierea, printr-o cheltuială nejustificată, a bugetului general al Uniunii Europene.

- (3) Acordurile încheiate în temeiul prezentului regulament, inclusiv acordurile încheiate cu țări terțe participante și cu organizații internaționale, prevăd monitorizarea și controlul financiar exercitate de Comisie sau de orice reprezentant abilitat al acesteia, precum și audituri realizate de Curtea de Conturi, inclusiv audituri la fața locului, dacă este cazul.

*Articolul 19***Intrarea în vigoare**

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

ANEXĂ

OBIECTIVELE EXPLOATĂRII INIȚIALE A GMES (2011-2013)

Acțiunile operaționale precizate la articolul 3 alineatul (1) contribuie la următoarele obiective:

1. serviciile de răspuns în situații de urgență, bazate pe activitățile existente din Europa, garantează că datele și produsele derivate legate de observarea Pământului sunt puse la dispoziția actorilor din domeniul intervențiilor în situații de urgență, la nivel internațional, european, național și regional, în legătură cu diferitele tipuri de dezastre, incluzând riscurile meteorologice (inclusiv furtuni, incendii și inundații), riscurile geofizice (inclusiv cutremure, tsunami, erupții vulcanice și alunecări de teren), catastrofele provocate de om în mod deliberat sau accidental, precum și alte catastrofe umanitare. Întrucât schimbările climatice ar putea duce la o creștere a numărului situațiilor de urgență, serviciul de răspuns în situații de urgență GMES va fi esențial pentru sprijinirea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în acest domeniu, ca parte a activităților de prevenire, pregătire, intervenție și redresare în Europa;
2. serviciile de monitorizare a terenului asigură disponibilitatea datelor și produselor derivate rezultate din observarea Pământului pentru autoritățile europene, naționale și regionale și internaționale responsabile cu monitorizarea mediului de la nivel global la nivel local în privința biodiversității, solului, apelor, pădurilor și resurselor naționale, precum și cu punerea în aplicare a politicilor de mediu, cu colectarea informațiilor geografice, cu agricultura, energia, planificarea urbană, infrastructura și transportul. Serviciile de monitorizare a terenului includ monitorizarea variabilelor legate de schimbările climatice;
3. serviciile de monitorizare a mediului marin furnizează informații privind stadiul fizic al oceanelor și ecosistemelor marine pentru oceanul global și zonele regionale europene. Domeniile de aplicare ale serviciilor marine GMES includ siguranța maritimă, mediul marin și regiunile de coastă, resursele marine, precum și previziunile meteorologice sezoniere și monitorizarea climatică;
4. serviciile de supraveghere a mediului atmosferic asigură monitorizarea calității aerului la scară europeană și a compoziției chimice a atmosferei la scară globală. Serviciile furnizează, în special, informații pentru sistemele de monitorizare a calității aerului de la scară locală până la scară națională și ar trebui să contribuie la monitorizarea variabilelor climatice de chimie a atmosferei;
5. serviciile de securitate furnizează informații utile în sprijinul provocărilor cu care se confruntă Europa în domeniul securității, în special al controlului frontierelor, supravegherii maritime și al sprijinului pentru acțiunile externe ale UE;
6. monitorizarea schimbărilor climatice ar trebui să permită adaptarea la aceste schimbări și atenuarea efectelor acestora. Ar trebui să contribuie, în special, la furnizarea variabilelor climatice esențiale, a analizei climatice și a proiecțiilor la o scară relevantă pentru adaptare și atenuare, precum și la furnizarea serviciilor relevante;
7. măsurile pentru sprijinirea adoptării serviciilor de către utilizatori includ punerea în practică a interfețelor tehnice adaptate la mediul specific al utilizatorilor, formarea, comunicarea și dezvoltarea sectorului din aval;
8. accesul la date garantează faptul că datele de observare a Pământului provenite dintr-o gamă largă de misiuni europene și din alte tipuri de infrastructuri de observare sunt colectate și puse la dispoziție pentru a se îndeplini obiectivele GMES;
9. componenta *in situ* asigură coordonarea colectării datelor *in situ* și accesul la datele *in situ* pentru serviciile GMES;
10. exploatarea inițială a GMES asigură activitățile și dezvoltarea componentei spațiale a GMES, care constă în infrastructura spațială de observare a Pământului și are drept scop garantarea observării subsistemelor Pământului (inclusiv suprafața terestră, atmosfera și oceanele). Exploatarea inițială a GMES se bazează pe infrastructuri spațiale europene existente sau planificate și pe infrastructuri spațiale dezvoltate în cadrul componentei spațiale a programului GMES.